



ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Praha

Inspekční zpráva

Domov mládeže

Křesťanský domov mládeže u svaté Ludmily

Francouzská 1/585, 120 00 Praha 2 - Vinohrady

Identifikátor DM: 600 027 350

Zřizovatel: Kongregace školských sester řádu svatého Františka, Lublaňská 44, Praha 2

Školský úřad: Praha 2

Termín konání orientační inspekce: 1. - 4. listopadu 1999

Čj.	010 1470/99-4007
Signatura	oa2lt401

Hodnocení kvality výchovně vzdělávacího programu

Výchovně vzdělávací program Křesťanského domova mládeže (dále KDM) u svaté Ludmily navazuje na schválený experiment a uzavřený oponentním řízením v r. 1993, který provedl tento KDM. Dále dle projednané koncepce činnosti domovů mládeže čj. MŠMT 21 293/97-71 a dle doporučení MŠMT čj. 24 656/99-25. Základní organizační jednotkou výchovně vzdělávací činnosti zde není výchovná skupina, jak stanoví stávající § 2, vyhlášky č. 64/1992 Sb., o domovech mládeže, ale v experimentu ověřený model penzionového ubytování, kde za základní jednotku je považován celý KDM. Z tohoto pojetí se odvíjí ostatní specifika odlišná od běžné praxe DM.

V KDM jsou dvě skupiny vychovatelů: tzv. *provozní vychovatelé* (3 úvazky), kteří zabezpečují zejména provoz a sociální poslání KDM a tzv. *vychovatelé volného času* (2,5 úvazku) zabezpečující především nabídku zájmových aktivit, přípravu na vyučování a styk se školami. Tito vychovatelé mají rámcově rozdělenou i péči o ubytované dívky dle pokojů. Na zabezpečení zájmové činnosti a zájmové vzdělávání se dále podílejí další externisté, smluvně dle své odbornosti i pomocná vychovatelka.

Proklamovaný výchovně vzdělávací program je obsažen v dopise rodičům přijatých žákyň: „Společným cílem je naše snaha vytvořit v domově žijoucí křesťanské společenství.“ K tomuto cíli směřuje denní program, činnost obou skupin vychovatelek i nabídka mimoškolních aktivit. V KDM je ubytováno 140 žákyň z 44 škol. Věkové rozpětí ubytovaných je od 11 let (taneční konzervatoře) do 23 let (konzervatoře a VOŠ). Pro toto pestré společenství, kde v současné době je ubytováno 71 žákyň starších 18 let, je obtížné vytvořit kompaktní nabídku volnočasových aktivit. Stávající *nabídka pravidelných zájmových činností* obsahuje zájmové studium jazyků (francouzština - začátečníci a pokročilí, latina, německá gramatika, angličtina - celkem 7 hodin v týdnu) a zájmové činnosti v pravidelných zájmových útvarech: keramika, zpěv, tělovýchovné aktivity zaměřené na volejbal a stolní tenis. K tomuto přistupují ještě krátkodobé či jednorázové akce. Pravidelných zájmových činností se zúčastňují v KDM především mladší žákyně, jejichž zájem lze nabídkou snadněji ovlivňovat. Starší žákyně mají náročnější studijní program doplněný řadou doplňkových akcí a aktivit. Tento stav je standardní.

Základní koncepce výchovně vzdělávací činnosti je naplňována přístupem vychovatelek, jejich empatií a nabízenými aktivitami. Žákyně si mohou vybrat z nabídky aktivit KDM, z mimotřídních aktivit škol, kam mohou přivést i své kamarádky (či kam se organizuje společná návštěva s vychovatelkami - např. akce konzervatoře), nebo akce jiných subjektů.

Zájmové studium jazyků je vedeno formou standardní frontální školské výuky v menších skupinách, což umožňuje věnovat zvýšenou individuální péči žákyním. Výuka je v jedné z kluboven, jejíž neformální uspořádání okolo stolu usnadňuje komunikaci mezi žákyněmi a vychovatelkou a mezi žákyněmi navzájem. Při výuce panuje soustředěná pracovní atmosféra. Vyučující má připravené pracovní listy. Přes neformální organizaci výuky by žákyním usnadnilo orientaci používání např. zpětného projektoru k promítání připravených přehledů.

Zájmové činnosti: Tzv. tělovýchovný kroužek (odbíjená a stolní tenis) - probíhá každé úterý 19,40 - 21,00 v tělocvičně sousedícího Arcibiskupského gymnázia. Kroužek je organizován ve spolupráci s farností sv. Ludmily - třetinu zúčastněných tvoří žákyně KDM a

ostatní jsou mladí lidé z farnosti. Toto spojení vytváří pro žákyně nové sociální kontakty a obohacuje podmínky zájmové činnosti. Schůzky začínají standardním rozzcvičením všech partií těla, pak následuje průpravné herní cvičení bez metodického vedení a opravování chyb. Tento postup je i při vlastní hře přes síť. Při činnostech je upřednostňována spontánnost před obohacováním a zdokonalováním herních dovedností.

Zájmová činnost - keramická dílna je v provozu vždy ve středu a ve čtvrtek v podvečerních hodinách - celkem 8 hodin týdně. Organizace vychází klubové činnosti - tj. volný přístup zájemců a také volná tvorba bez zadávání tematických úkolů. Žákyně jsou seznámeny se základy práce s hlínou, práce na ručním i mechanickém kruhu, s galzováním a povrchovými úpravami. V činnosti převažuje spontánní práce s materiálem, ve většině případů bez snahy zúčastněných i vedení po zdokonalování a výraznějším výtvarném ztvárnění. Hlavním záměrem je *vyplnění volného času*. Vedení z hlediska výtvarných činností není inspirativní. Při práci panuje klidná a soustředěná atmosféra. Jsou dodržovány bezpečnostní předpisy.

Žákyně mají k dispozici žakovskou knihovnu, a mohou využívat i fundus pedagogické a křesťanské knihovny KDM. Dle výpůjčních lístků si v letošním roce vypůjčilo knihy 25 žákyň (což je 17 % žákyň), převážně tituly doporučené četby vztahující se probírané látce. Knihovna je průběžně doplňována, v knižním fondu není dostatečně zastoupená aktuální encyklopedická literatura. KDM pro potřeby žákyň odebírá 2 deníky, 3 týdeníky a 3 další periodika. Noviny a časopisy jsou denně k vypůjčení ve vychovatelně.

Výchovně vzdělávací program a jeho naplňování je na velmi dobré úrovni.

Podmínky výchovně vzdělávací činnosti

Personální podmínky

Činnost zajišťuje 6 vychovatelek (5,5 přepočtených úvazků), a 5 pomocných vychovatelek (2,3 přepočtených úvazků). Tři vychovatelky splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti stanovené vyhláškou č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků. Jedna vychovatelka si vzdělání doplňuje.

Dle přijatého modelu výchovné práce jsou tzv. provozní vychovatelky a pedagogové volného času. Jejich náplně práce jsou dány rámcově, následně vypracovávají vychovatelky své roční a krátkodobé plány výchovného působení jako doplněk svých pracovních náplní.

Personální podmínky jsou průměrné (dobré).

Materiální podmínky

Domov mládeže má kapacitu 140 lůžek, tento počet je uveden také v Rozhodnutí MŠMT čj. 14 057/99-21. Svou vybaveností patří do II. kategorie a výše měsíčního poplatku je stanovena v horní hranici dle novely vyhlášky o domovech mládeže na 800 Kč. Dívky jsou ubytovány v 43 ložnicích, z nichž je 28 dvou a třílůžkových a 15 čtyř až šestilůžkových. Počet lůžek v ložnicích při stanovení výše platby není zohledněn. V každém patře je vyhrazeno místo na přípravu teplého nápoje či jednoduchého jídla s varnou konvicí a vařičem. Nádobí mají dívky vlastní. Zde je také místo na žehlení, žehličky jsou zapůjčovány z inventáře KDM. Na každém podlaží mají žákyně k dispozici funkční ledničku. Mikrovlnou troubu mohou ubytované žákyně používat v kanceláři ve druhém patře. V KDM je zařízena posilovna pro jednoduché posilování. Pro sledování TV je vyhrazena velká klubovna a malá tzv. čajovna. Televizory jsou umístěny nízko na standardních televizních stolcích a neumožňují sledování pořadu většímu počtu žákyň. Pro procvičování psaní na stroji mají dívky k volnému použití

psací stroje. Žákyně mohou používat i vybrané vlastní elektrospotřebiče na základě písemné dohody s KDM. U vlastních elektrospotřebičů provádí KDM prohlídku jejich bezpečnosti. Prohlídky s vydáním atestu jsou dvakrát ročně, náklady hradí KDM. Samostatnou místnost má žakovská knihovna je k dispozici třikrát v týdnu. Pro zájmovou činnost je vyhrazena menší klubovna s keramickou pecí, hrnčířským kruhem a šicími stroji. Žakovská jídelna v době mimo podávání obědů slouží jako nekuřácká kavárna přístupná veřejnosti, včetně doby podávání večeří. Toto spojení má kladný vliv na úroveň stolování žákyň. Jídelna - kavárna slouží také jako návštěvní místnost. Kavárnu provozuje KDM jako hospodářskou činnost (HČ) na živnostenský list. Jídelna po úpravách svým zařízením i provozním uspořádáním evokuje v dobrém smyslu slova „solidní měšťanský vinohradský styl“. Kuchyně byla nově zařízena. Součástí KDM je kaple, kde se konají pravidelné bohoslužby přístupné i veřejnosti. Za příznivého počasí mohou žákyně používat pro přípravu na vyučování i pro neformální kontakty rozsáhlou terasu v nejvyšším podlaží budovy s výjimečným pohledem na pražské panorama.

Ložnice jsou postupně vybavovány novým nábytkem. *V některých ložnicích je menší počet židlí a studijních míst než lůžek.*

Materiální vybavení je velmi dobré (s výhradou k počtu studijních míst v ložnicích).

Organizace výchovně vzdělávací činnosti

KDM je z provozního hlediska organizačně rozdělen na Výchovnou část (vychovatelé, pomocní vychovatelé, externí lektori jazykových kurzů), Provozní zaměstnance, Zaměstnance kuchyně, a další smluvní pracovníky - právník a energetik. Jedna z vychovatelek je pověřena funkcí zástupkyně ředitelky a zodpovídá za HČ (dle užívaného pojmosloví v KDM zisková činnost - ZIČ). Struktura zařízení odpovídá potřebám provozu KDM.

Činnost KDM s nepřetržitým provozem (tj. i o sobotách a nedělích) zajišťuje 5,5 vychovatelek, ředitelka (jejíž výchovná povinnost 10 hodin přímé výchovné povinnosti týdně je překračována) a 4 pomocní vychovatelé. Vzhledem ke specifické výchovné práci, provozu, věkové struktuře ubytovaných žákyň i dalším aktivitám lze tento stav hodnotit jako odpovídající.

Rozpis služeb vychovatelů odpovídá koncepci výchovné práce a potřebám ubytovaných žákyň. Služba provozní vychovatelky je od 6,30 do 12,30, další vychovatelka nastupuje ve 12,00 a končí v 18 hod. večerní vychovatelka překrývá službu od 16 hodin a končí ve 22 hodin. Všichni pedagogové volného času nastupují každý den v 13,30 a končí v 21 hod. Víkendové služby zajišťují pomocní vychovatelé. Rozpis služeb odpovídá potřebám zařízení a umožňuje kvalitní soustavnou výchovnou práci.

Rozvrh výchovně vzdělávací činnosti umožňuje žákyním plnění studijních povinností i seberealizaci při zájmových aktivitách. Pro přípravu na vyučování je vyhrazen studijní klid, který mohou individuálně využívat. Pouze žákyně 1. ročníků v prvním pololetí mají stanovené povinné studium od 16 hodin. Na přípravě na vyučování se podílejí vychovatelky volného času dle své specializace a osobního zaměření. Jestliže je nutná dopomoc s některým předmětem či látkou mimo odbornost vychovatelek, pomáhají na požádání při přípravě na vyučování mladším žákyním spolužačky z vyšších ročníků. Studijní výsledky jsou vychovatelkami sledovány.

Spolupráce se školami je průběžná. Intenzivnější je spolupráce s tanečními školami, ze kterých jsou v KDM ubytovány žákyně mladší 15 let. S ostatními školami jsou řešeny aktuální výchovné problémy a standardně a při pololetním hodnocení. Styk se školami je zaznamenáván do denních záznamů pedagogické a provozní dokumentace. Ve spolupráci nebyly zjištěny neshody. Spolupráce je na dobré úrovni.

Rodiče jsou o provozu a hlavním výchovném záměru každoročně informováni

doporučeným dopisem před začátkem nového školního roku, který obsahuje informaci o přijetí žákyně, organizační pokyny pro ubytování a nástup do KDM, podmínky stravování, výňatek z Vnitřního řádu. Další jednání s rodiči během roku jsou zaznamenávány do denních záznamů a to i informace, které mohou být považovány za důvěrné. Méně jsou užívány zápisy do osobních spisů žákyň.

Stravování je zajištěno v jídelně v budově KDM, vaří se jedno jídlo. Jídelníček je zveřejněn v budově KDM i v jídelně. Přípomínky ke stravování jsou projednávány s žákovskou stravovací komisí.

Výchovně vzdělávací program KDM je založen na zásadách pedagogiky volného času a to zejména na dobrovolnosti účasti, zajímavosti a zájmovosti a vytváření kladných citových zážitků.

Organizace výchovně vzdělávací činnosti odpovídá potřebám zařízení a je na velmi dobré úrovni.

Motivace a hodnocení

Hodnocení činnosti a výsledků žákyň je průběžné. Denně je hodnocen pořádek v ložnicích, hodnocení je slovní a je vyvěšováno v Denním oznámení na nástěnce. Žákyně z pokojů, které nejsou hodnoceny dobře, jsou pozvány na rozbor situace k ředitelce KDM. Studijní výsledky jsou sledovány a žákyním s menší úspěšností je věnována zvýšená péče. Pro dosahování dobrých studijních i výchovně vzdělávacích výsledků jsou žákyně průběžně slovně motivovány. Při hodnocení je zohledňován věk, původní sociální prostředí, případné smyslové nedostatky a další individuální specifika ubytovaných žákyň.

Užívaná motivace a hodnocení jsou na dobré úrovni.

Interakce a komunikace

V KDM není ustavena žákovská samospráva, pracuje pouze stravovací komise. Ubytované žákyně necítí potřebu tohoto orgánu. Vedení s žákyněmi nevidí okruhy činnosti, na kterých by mohla samospráva při řešení života KDM participovat. Spolupráce pedagogického sboru, vedení KDM i ostatních zaměstnanců s žákyněmi je průběžná, na jejich připomínky se operativně reaguje. Komunikace jednotlivých pracovníků s žákyněmi je neformální a průběžná, pravidla jsou zveřejněna a akceptována.

Ke komunikaci a poznání i latentních problémů života ubytovaných žákyň slouží i každoroční anonymní anketa k činnosti a problémům KDM. Poznatky z ankety jsou využity pro organizaci a směřování výchovné práce.

Atmosféra v KDM je příznivá a tolerantní. Je zde snaha po vzájemném pochopení a respektování specifických potřeb žákyň se sluchovým postižením. K příznivému klimatu přispívá vysoká empatie vychovatelek, vzájemný respekt a prostředí důvěry.

Interakce a komunikace jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitelka má zpracovaný rámcový plán činnosti (Pracovní program) na období 1998-

2003, který obsahuje Oblast výchovnou, Oblast personální, Oblast provozně technickou. Pracovní program byl projednán a schválen zástupcem zřizovatele dne 12. 6. 1998. Pracovní program obsahuje i ekonomické podmínky rozvoje KDM.

Dlouhodobý program činnosti je rozpracováván do ročních plánů, které vznikají na základě analýzy předchozích výsledků. Konkrétní roční výchovné cíle stanovují pro své oblasti vychovatelky. Jsou určeny termíny schůzí, porad a dalších závazných akcí celodomovního charakteru.

S výchovnými záměry jsou seznamováni rodiče na úvodní schůzce na začátku školního roku. Školy, z nichž jsou žákyně v KDM ubytovány, jsou seznamovány s výchovnými cíli a obsahem výchovné činnosti při osobních kontaktech ředitelky s řediteli škol a při jednáních vychovatelek s učiteli a na pedagogických radách, kam jsou přizvávány.

Měsíční plány zpracovávány nejsou, jak je předepisuje požadovaná standardizovaná pedagogická dokumentace v Denících výchovných skupin. Akce jsou aktuálně vyvěšovány na nástěnce.

KDM je koncipován jako školské zařízení, které se chce navodit rodinnou neformální atmosférou. K tomuto pojetí směřuje organizace činnosti i styl výchovné práce, zejména vychovatelek volného času. Přes poměrně velký počet ubytovaných a jejich různorodou skladbu se základní záměr daří uskutečňovat zejména díky vysoké empatii vychovatelek.

Dlouhodobé plánování je na velmi dobré úrovni, plánování akcí pro žákyně (mimo pravidelnou nabídku vzdělávacích a zájmových činností) je neformální ***a lze je hodnotit jako dobré.***

Organizace

Pracovní náplně pedagogů a jejich kompetence jsou určeny, je stanovena odpovědnost za jednotlivé činnosti. Delegované pravomoci umožňují účinné řízení KDM. Pedagogická rada pracuje dle celoročního plánu a z jejich schůzí jsou pořizovány funkční zápisy.

Rozpis služeb vychovatelek je funkční, přiměřeně je zajištěn i provoz o sobotách a nedělích. Stanovená míra přímé výchovné povinnosti je dle zveřejněného rozvrhu naplňována.

KDM nevede pedagogickou dokumentaci na standardizovaných nosičích. Má zpracované vlastní tiskopisy záznamů A - E, které spojují pedagogickou dokumentaci jinde vedenou v Pedagogických denících výchovných skupin a provozní Denní záznamy. Dokumentace je vedena pečlivě a má odpovídající vypovídací hodnotu. Osobní spisy žákyň jsou vedeny na tiskopisech staršího typu a neobsahují např. klasifikaci na vysvědčeních, údaj o zdravotní pojišťovně. Do osobních spisů vychovatelky píše pololetní stručné hodnocení žákyň, nejsou však důsledně zaznamenávána jednání s rodiči (jsou v denních záznamech) a udělená výchovná opatření. Osobní spisy žákyň jsou chráněny proti zneužití.

Vnitřní řád KDM obsahuje práva i povinnosti žákyň, je ve většině ustanovení funkční. Škála výchovných opatření neodpovídá ustanovením vyhlášky o domovech mládeže, řád neobsahuje pokyny pro žákyně v případě ubytování jako HČ v průběhu školního roku. Ve vnitřním řádu není zmíněna žákovská samospráva. Stanovený denní režim umožňuje pružně reagovat na individuální a studijní potřeby žákyň.

Kapacita KDM je plně vytížena. Všechny žádosti o ubytování jsou evidovány. Kriteria preferencí pro ubytování jsou stanovena a zveřejněna, odpovídají platným normám. Seznam neubytovaných žákyň je vyvěšen a při uvolnění místa je dle stanoveného pořadí nabídnuto ubytování žákyním dle pořadí na seznamu.

Vnitřní organizace KDM odpovídá potřebám výchovně vzdělávací činnosti a je

velmi dobré.

Vedení a motivování pracovníků

Řízení KDM je operativní a pružně reaguje na vyvstalé problémy. Opatření směřující ke zkvalitnění práce vycházejí z výsledků průběžné kontrolní činnosti. Pro iniciativu pracovníků je vytvořen prostor a jejich návrhy pro obohacení výchovně vzdělávací činnosti jsou akceptovány.

Další odborný růst pedagogů je podporován a iniciován. Ředitelka absolvovala v UK kurz EUROPAED, její zástupkyně Základy managementu a marketingu, vychovatelky se podílejí na projektu „Dokážu to!“. Výchovná práce je průběžně sledována a hodnocena, kritéria hodnocení výsledků výchovné práce jsou známa a vycházejí z celkové koncepce KDM.

Protidrogový preventista je jmenován.

Vedení a motivování pracovníků je vynikající.

Kontrolní mechanismy

Ředitelka má vytvořen propracovaný kontrolní systém, jak vyplývá z přijímaných opatření a řešení různých výchovných situací. Zavedené nestandardní vlastní denní záznamy typu A - E jí dávají přehled o provozu i výchovném působení v KDM. Záznamy vychovatelů jsou podrobné, leč nejsou vždy důsledně signovány. Ředitelka na záznamy operativně reaguje.

Průběžná kontrola vychovatelek se zaměřuje na pořádek na pokojích (je denně slovně bez bodování vyhodnocováno a zveřejňováno v tzv. denním oznámení), plnění studijních povinností a sledování prospěchu a dalších ukazatelů vyplývajících z výchovného působení. Kontrola je soustavná a důsledná. Hodnocení je přiměřené.

Kontrolní činnost je důsledná - hodnocena jako velmi dobrá.

Řízení KDM je hodnoceno jako velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Pojetí výchovné práce křesťanského domova mládeže (KDM)
- Roční plán výchovné činnosti 1999/2000
- Vnitřní řád KDM
- Dopis rodičům s podmínkami ubytování v DM
- Pedagogická dokumentace: osobní spisy žákyň, Denní záznamy vychovatelů A - E, zápisy z pedagogických porad, zápisy z provozních porad, dokumentace nevyřízených žádostí a další vnitřní dokumentace KDM
- Výkaz o DM - Škol- V 19-01 zpracovaný k 30. 10. 1999

ZÁVĚR

Křesťanský domov mládeže u svaté Ludmily umístěný v atraktivní části Prahy má pro svou práci dobré podmínky a dosahuje velmi dobré výsledky ve výchovně vzdělávací činnosti.

Razítko

Školní inspektor

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Bedřich Hájek

B. Hájek v.r.

V Praze dne 11. listopadu 1999

Přílohy: Protokol

Datum a podpis ředitelky domova mládeže stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 22. 11. 1999

Razítko

.....
Mgr. Helena Jeřábková v.r..
Podpis ředitelky

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Praha 2	1999-11-26	010 1535/99-4007
Zřizovatel	1999-11-26	010 1536/99-4007

Připomínky ředitelky DM

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	bez připomínek